

SADEX HALIS AH: Illaaliinta Qaxootiga Halis Ku ah ona ka Badbaaday Rabshadaha Kusalaysan Galmada iyo Jinsiga

QAAMUUSKA JINSI IYO JINSIGA

Jinsi: Astaamaha noolasha kala saaro dadka sida lab, dhiddig ama jinsi la'an.

Dhiddig: Waa qof noolashiisa ku soo saara unugyada ukunta ona leh laba chromosomes X.

Lab: Waa qof noolashiisa ku soo saara biyaha manida ona leh chromosomes X iyo Y.

Dhumar: Wa qof loo tilmaama dhiddig, oo kudashay ama kudalanin astaamaha noolasha dhumar (eeg **Labeeb**).

Rag: Wa qof loo tilmaama dhiddig, oo kudashay ama kudalanin astaamaha noolasha raga (eeg **Labeeb**).

Jinsi La'an: Dadka jinsi la'anta ayaa ku dhasha muuqaalka jireed, hormonal ama hidde o aan bux u aheen dhumar ama rag, mise ah isku-dar. Noocyada badan oo jinsi la'an ayaa jira.

Jinsiga: Aragtida gudaha qofka iyo waayo-aragnimo labnimo ama dhiddignimo iyo dhismaha bulshada ee dabeecaddaha qaar loo qoondee dooraka lab iyo dhiddig. Doorakas waxay ukala duwan yihiin taariikhda, bulshooyinka, dhaqamada iyo fasalo.

Aqoonsiga jinsiga: Qof kasta ee waayo-aragnimo gudaha iyo shakhsiyed oo jinsiga, kuwaasoo laga yaabaa ama laga yaabin in la xariiro jinsi loo xilsaaray waqtiga dhalashada, aay ka mid yihiin dareenka qof ahaaneed ee jirka (taas oo laga yaabaa in ku lug leedahay, haddii si xor ah udoortay, beddelida muuqaalka jirka ama shaqo caafimaadka, qalliinka ama hab kale) iyo weedho kale oo jinsiga, ay ka mid yihiin dharka, hadalka iyo dhabciga.

Muujiinta Jinsiga: Sida aad qofka u daqma si aad u xidhiidho jinsiga dhaqan gudahiis; tusaale ahaan, marka lo eego dharka, xidhiidh iyo danaha. Muujinta jinsiga qofka ayaa laga yaabaa ama laga yaabin in aay waafaqsanata doorarka jinsiga aay bulshada qortay, waxaana laga yaabaa ama laga yaabin aay tusin aqoonsiga jinsidiisa.

Doorka Jinsiga: Sidi aad qof naftiisa ama nafteeda ku muujinayaa in loo eego sifooyinka lala xariiro ragnimo ama dhumarnimo. Doorka jinsiga inta badan waa dhisida bulshada, madaam bulsha kastaa aay leedahay fikrado kala duwan oo ku saabsan nooca dharka ama dhaqanka oo "uhaboon" lab ama dhiddig.

Beddelidda jinsiga: Geedi socodka oo dadka aay kuxadeeyan jinsiga aay ku nool yihiin si loo muujiyo aqoonsigooda shirqoolkii jinsiga. Waxaa inta badan lagu tilmaama in aad yahay nidaam u bahaan caawis daaweynta o ka mid tahay hormone gargaar caafimaad iyo qalliin aay dadka labeebka ka qaybgalaan si ay ku waafajiyaan jirkooda iyo jinsigooda.

Labeeb: Eray oo dalad ah loogu talagalay dadka aqoonsiga jinsigooda iyo/ama muujinta jinsiga uu ka duwan yahay jinsi dhalashada. **Dhumar labeeb** waa qof ku dashay lab oo isu aqoonsada dhumar ahaan. **Rag labeeb** waa qof ku dashay dhiddig oo isu aqoonsada rag ahaan. Dadka labeebka waxaa laga yaaba in ay isu aqoonsadan in aay yihiin jinsiga (s.k lab ahaan ama dhiddig, inti aay ahaani lahaayeen "labee") ona diida erayadi "labeeb" guud ahaan.

Mabda'a Yogyakarta: Koox mabaadi ah dalbanaya sharciga caalamiga ah arrimaha la xiriira jinsiga iyo jihada jinsi sida u aasaaseen kulan ka mid ah khubarada caalamiga ah iyo wax aay u dhaqdhaqaaqa shir ku qabteen caasimada Yogyakarta, Indonesia ee 2006.